



**Česká školní inspekce**  
**Středočeský inspektorát**

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Základní škola Nižbor, okres Beroun**

**267 05 Nižbor 25**

**Identifikátor školy: 600 042 995**

**Termín konání inspekce: 8. – 10. červen 2005**

<b>Čj:</b>	b3-1211/05-5221
<b>Signatura</b>	ob2by129

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Základní školy Nižbor, okres Beroun (dále jen škola), která hospodaří od 1. října 2002 jako příspěvková organizace, je Obec Nižbor, se sídlem 267 05 Nižbor 26. Škola sídlí v zrekonstruované budově bývalého pivovaru, je majetkem obce.

Součástí školy jsou základní škola s kapacitou 95 žáků a školní družina s kapacitou 25 žáků. Základní škola má pět tříd s 1. – 5. ročníkem, v tomto školním roce ji navštěvuje celkem 76 žáků. Do školní družiny s odpoledním provozem je k pravidelné docházce přihlášeno 25 žáků. Žáci a zaměstnanci se stravují v nedaleké mateřské škole.

Ve škole se vzdělávají žáci z Nižboru a z přilehlých obcí Stradonice a Žloutkovice, po ukončení pátého ročníku přecházejí do základních škol v Berouně.

## PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na prvním stupni základní školy.
- Materiálně-technické podmínky vzdělávání na prvním stupni základní školy.
- Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na prvním stupni základní školy.

## PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V základní škole působí celkem šest pedagogických pracovníků – ředitelka školy, čtyři učitelky a jedna vychovatelka školní družiny. Všech šest vyučujících zajišťuje v pěti třídách výuku českého jazyka a matematiky, pouze vychovatelka, která vyučuje ve druhé třídě jednu hodinu týdně psaní, nemá odbornou kvalifikaci. Od II. pololetí letošního školního roku je ve 2. a 5. ročníku jedna hodina českého jazyka (psaní) týdně vyučována další učitelkou. Jak vyplynulo z inspekční činnosti, organizace 45 minutové výuky psaní je nevyhovující, pro žáky velmi jednotvárná, v důsledku čehož jsou velmi brzy unaveni a velmi obtížně se soustředí na zadané úkoly. Skladba úvazků je od II. pololetí školního roku 2004/2005 ovlivněna spíše potřebami zamezit přesčasovým hodinám vyučujících, než potřebám vzdělávacího procesu. Při vytváření úvazků ředitelka školy využila odbornou kvalifikaci, zkušenosti učitelů a jejich zájem o práci s konkrétní věkovou skupinou.

Organizační struktura školy je stanovena v dokumentech *Vnitřní organizace a provozní zařízení ZŠ Nižbor, školní rok 2004/2005* a *Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky*. *Vnitřní organizační řád* uvádí vnitřní uspořádání školy a v obecné rovině, vymazuje povinnosti pracovníků. Konkrétní povinnosti učitelek jsou stanoveny v *Náplni práce třídního učitele*. Vzhledem k nízkému počtu pracovníků jsou všichni podřízeni ředitelce školy. *Plán činnosti na školní rok 2004/2005*, který je doplněn dalšími plány (například plán pedagogických a klasifikačních porad, plán třídních schůzek, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků) vychází z koncepčních záměrů školy.

Vnitřní informační systém velmi dobře funguje, potřebné informace jsou všem pracovníkům dostupné na informační nástěnce ve sborovně školy. Ředitelka využívá pro informování zaměstnanců možnosti každodenního osobního jednání.

Pravidelně svolávaná pedagogická rada projednává zejména prospěch a chování žáků. Organizační záležitosti jsou řešeny na pracovních poradách. Metodické sdružení není ve škole ustanoveno. Metodickou pomoc nově příchozím učitelkám, které jsou převážně kvalifikované a mají víceleté zkušenosti, poskytuje ředitelka školy. Při každodenním setkání s pedagogy jsou neformálně projednávána témata zejména z oblasti vzdělávání.

Kontrolní systém je plánovitý, úkoly pro školní rok stanoví *Přehled hospitací na školní rok 2004/2005*. O vykonaných kontrolách ředitelka vede podrobné zápisy, z hospitovaných hodin je pořizováno i písemné zhodnocení hodiny samotnou vyučující. Svá zjištění s pracovníky vždy projednává a je-li třeba přijímá opatření ke zlepšení kvality práce. Při pohospitačním rozboru realizovaném během inspekční činnosti provedla ředitelka objektivní zhodnocení kvality výuky. Četnost kontrol k průběhu vzdělávání vzhledem ke zjištěné úrovni výuky postačuje.

Během třech let se pedagogický sbor z velké části obměnil. V příštím školním roce bude přijata další nová učitelka. Ředitelka školy má jasně stanovená kritéria pro přijímání nových pracovníků. Nejdůležitějšími ukazateli jsou odborná kvalifikace pedagogů, jejich pozitivní vztah k žákům mladšího školního věku a asertivní jednání.

Zájem pedagogických pracovníků o zkvalitnění vzdělávací práce prostřednictvím sebevzdělávání je velký. Výběr seminářů velmi dobře koresponduje s potřebami a koncepcí školy. Priority dalšího vzdělávání se odvíjejí od pracovních funkcí. Ředitelka se zaměřuje hlavně na management školy, učitelky na metodiku jednotlivých předmětů, školní metodička prevence absolvovala školení k problematice patologických jevů. Učitelky absolvovaly základní kurz počítačové gramotnosti v rámci projektu Internet do škol.

Výsledky kontrol, přidělené úkoly a realizaci nových poznatků při výuce, získaných účastí na odborných seminářích, ředitelka školy průběžně sleduje. Tento systém má dobrý vliv na profesní růst pedagogických pracovníků.

***Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.***

## **MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ**

Vzdělávací činnost probíhá v pěti kmenových učebnách, které jsou prosvětlené a prostorné, a jedné počítačové učebně. Jejich vybavení a uspořádání je funkční, pro potřeby výuky velmi dobře vyhovuje. Žákovský nábytek je nový, úložný nábytek je starší, ale velmi dobře udržovaný. Tělesná výchova se vyučuje v nedaleké sokolovně, nebo na školním asfaltovém hřišti a přilehlém školním pozemku. Pedagogičtí pracovníci mají svoji sborovnu, kabinet s přehledně uloženými pomůckami současně slouží jako ředitelna.

Škola má dostatek učebnic, pracovních sešitů, pomůcek, nástěnných obrazů a přehledů učiva. Pro práci s integrovanými žáky má škola nedostatek speciálních pomůcek, vlastní pouze několik bzučáků, speciálních čítanek a pracovních sešitů. Počítačová učebna je vybavena šesti žákovskými a jedním učitelským počítačem vzájemně propojených počítačovou sítí v rámci akce Internet do škol. Učebna je využívána zejména pro činnost zájmových kroužků informatiky. Skladba výukových programů velmi dobře vyhovuje. V každé třídě je radiomagnetofon s CD přehrávačem, ve dvou je televizor s videorekordérem. Počítače a audiovizuální technika nebyly během výuky v době inspekce ani jednou z vyučujících využity. V každé třídě je malá žákovská knihovna s převážně staršími publikacemi a encyklopediemi.

Využívání a zkvalitňování materiálně-technických podmínek výuky ředitelka věnuje potřebnou pozornost. V *Návrhu rozpočtu na rok 2005 pro OÚ Nižbor* jsou zahrnuty technické úpravy školní budovy, které jsou postupně ve spolupráci se zřizovatelem realizovány. Obnova pomůcek se provádí průběžně, podle finančních možností a potřeb školy.

Prostory školy využívá v odpoledních hodinách soukromá umělecká škola, další širší veřejností nejsou využívány.

***Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.***

### Vzdělávací program

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-02, ve znění pozdějších doplňků. Rozvrhy hodin jsou vypracovány v souladu s učebním plánem výše zmíněného vzdělávacího programu. Navíc škola žákům nabízí řadu zájmových útvarů (kroužky *informatiky*, *myslivecký*, *turistický*, *výtvarný*, *dovedných rukou*), které zajišťují vyučující. Kroužek *anglického jazyka* je organizován zaměstnanci jazykové školy.

Škola nevykazuje integrované žáky. Kontrolou žákovské dokumentace bylo zjištěno, že ve skutečnosti do výuky je integrováno 17 žáků, pro které jsou vypracovány individuální vzdělávací plány. Podkladem pro jejich zpracování je podrobná pedagogická diagnostika s konkrétními závěry pro další pedagogickou práci a doporučení poradenského pracoviště. Obsah individuálních vzdělávacích plánů je v letošním školním roce v souladu s metodickým pokynem platným v době jejich zpracování. Péče o žáky s vývojovými poruchami učení (dále jen VPU) spočívá ve snižování rozsahu písemných prací v českém jazyce, zejména diktátů a pravopisných cvičení, popř. nahrazováním diktátů doplňovacími cvičeními. V ostatních předmětech není na jejich poruchu brán zřetel. Při hodnocení výkonů žáků většina vyučujících respektuje metodický pokyn ke klasifikaci žáků s VPU. Přesto, že většině žáků s VPU odborníci pedagogicko-psychologických poraden doporučují ambulantní nápravu specifických potíží, není ve škole zavedena. Pro tyto žáky organizují učitelky podle potřeb žáků pouze doučování. V běžných hodinách rozvoj specifických dovedností vyučující nezařazují.

Kontrolou zápisů v třídních knihách za školní rok 2003/2004 a 2004/2005 bylo zjištěno, že v loňském školním roce ve třetím ročníku bylo do výuky matematiky zařazeno učivo čtvrtého ročníku *kruh*, *kružnice* a ve čtvrtém ročníku učivo pátého ročníku *digramy*, *tabulky*, *grafy*. V letošním školním roce nebylo zjištěno porušení učebních osnov. Nedostatky se objevily v zápisech některých vyučujících o průběhu hodin českého jazyka – čtení a psaní (jsou uváděny pouze názvy textů a činností, chybí uvedení vzdělávacího cíle, v matematice jsou některé zápisy, zejména z geometrie, nekonkrétní. Kontrolní činnost v plnění učebních osnov, až na uvedené výjimky, je účinná. Ostatní povinná dokumentace (například třídní výkazy, katalogové listy) je vedena přehledně a pečlivě.

Organizace vzdělávacího procesu splňuje psychohygienické podmínky (počet hodin v dopoledním vyučování, délka přestávek, délka vyučovacích hodin). O „velké“ přestávce mají žáci možnost při příznivém počasí relaxace na školním hřišti a přilehlém školním pozemku. Škola zajišťuje pitný režim. Vzdělávací činnost je upravena *Řádem školy*, který zahrnuje práva a povinnosti žáků, byl vypracován v souladu s vyhláškou o základní škole, platnou v době jeho sestavení. Nový školní řád v souladu s právními předpisy platnými od 1. ledna 2005 nebyl v době inspekce vypracován. Jeho sestavení v souladu s platnými právními předpisy je plánováno od nového školního roku.

V případě výukových problémů žáků zprostředkovává kontakt školy a rodičů s poradenskými pracovišti ředitelka školy. Výchovné problémy se v posledních letech ve škole nevyskytují. Pro řešení problematiky sociálně-patologických jevů byla jmenována školní metodička prevence. Hlavním cílem *Minimálního preventivního programu pro školní rok 2004/2005* je naučit žáky kvalitně a účelně využívat svůj volný čas. Minimální program zahrnuje přehled a organizaci zájmových činností a dalších aktivit školy, zařazení problematiky s touto tematikou do jednotlivých předmětů. Realizace plánu je na konci školního roku vyhodnocována.

Škola informuje rodiče o průběhu a výsledcích vzdělávání a chování průběžně prostřednictvím notýsků a žákovských knížek, při plánovaných třídních schůzkách, konzultačních hodinách třídních učitelek, individuálně domluvených konzultací a dnech otevřených dveří. Veřejnost škola informuje prostřednictvím *Berounského deníku*, kam přispívá pedagogický sbor svými články o životě a činnosti školy. Spolupráce rodičů se školou, se zřizovatelem a pedagogicko-psychologickou poradnou jsou vedením školy hodnoceny jako velmi dobré. Žáci jsou s ředitelkou školy i učitelkami v denním kontaktu. Tento informační systém velmi dobře funguje.

### **Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika**

Aktuální příprava na výuku u většiny učitelek byla pečlivá a zodpovědná. U poloviny vyučujících chybělo zaměření na činnostní a relaxační aktivity. Ve všech hodinách navazovalo učivo na předcházející témata, kromě dvou učitelek, měly všechny jasně stanovené cíle hodin.

Učebny byly prostorné, pro výuku sledovaných předmětů podnětné. Zhruba třetina vyučujících ve výuce pracovala nejen s učebnicemi a vzorně připravenými zápisky na tabulích, ale žáci měli k dispozici i pracovní listy a kartičky k procvičování učiva, dostatek vhodných pomůcek.

Polovina hodin byla bohatá svým obsahem i rozmanitými činnostmi, vedla žáky k zájmu o učivo. Ve zbývajících hodinách učitelky opakovaly učivo pouze prostřednictvím frontální a samostatné práce. Jedna vyučující vhodně zařadila skupinovou práci, při které byla patrná vzájemná kooperace žáků. Téměř ve všech hodinách byl věnován individuální přístup žákům. V třetině hodin zadávaly učitelky bystřejším žákům při samostatné práci další úkoly. Zejména v nižších ročnících učitelky vedly žáky ke správným návykům při psaní, chybělo však před psaním zařazení uvolňovacích cviků.

V polovině hodin učitelky motivovaly žáky úvodním sdělením cíle hodiny, zařazením soutěživých a herních prvků, povzbuzujícím a taktickým hodnocením jejich výkonu.

Většina učitelek v hodinách opomíjela vést žáky k odpovědím celou větou. Pouze v jednom případě zařadila učitelka do výuky matematiky i problémové otázky. Během výuky byla stanovena ve většině hodin pravidla pro vzájemnou komunikaci. V pátém ročníku v hodině matematiky nebyla tato pravidla učitelkou vyžadována, což způsobilo během výuky nekázeň žáků. Svým vstřícným a vyrovnaným přístupem vytvářely učitelky klidnou, nestresující pracovní atmosféru.

Výkony žáků byly v průběhu všech hodin hodnoceny pochvalou, oceněním pokroku, klasifikací. V jedné hodině se objevilo sebehodnocení žáků. V závěru výuky byly učitelkami taktně zhodnoceny výkony žáků a to tak, aby je motivovaly pro práci v následujících hodinách. Sešity jsou pravidelně kontrolovány, mají dobrou úroveň. Kontrolou notýsků a žákovských knížek bylo zjištěno, že rodiče jsou průběžně a konkrétně o klasifikaci svých dětí informováni, četnost známek je postačující.

***Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika jsou hodnoceny jako dobré.***

### **Výsledky vzdělávání zjišťované školou**

Průběžně jsou žákům zadávány diktáty z českého jazyka, desetiminutovky z matematiky a samostatné práce v obou sledovaných předmětech k ověřování znalostí z probraného učebního celku. Pololetní hodnocení vědomostí žáků provádí škola ve 4. a 5. ročnících ve sledovaných předmětech formou vlastních prověrek. V letošním školním roce zadala vyučující žákům 5. ročníku z českého jazyka, matematiky a obecných studijních předpokladů

standardizované testy, které sama vyhodnotila. Výsledky z kontrolních prací jsou vyučujícími analyzovány z hlediska úspěšnosti zvládnutí jednotlivých učebních celků, zjištěné nedostatky slouží jako podklad pro další práci vyučujících.

Žáci školy se účastní řady výtvarných, sportovních, hudebních a recitačních soutěží na okresní úrovni, kde dosahují dobrých výsledků.

Jedna žákyně byla v loňském školním roce přijata na osmileté gymnázium.

***Celkový průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny jako dobré.***

## **VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ**

1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, čj. 31 505/02-21, ze dne 9. ledna 2003.
2. *Zřizovací listina – Základní škola Nižbor*, čj. 530/2002, ze dne 27. května 2002.
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01, zaslaný dne 29. září 2004.
4. *Řád školy*, ze dne 30. srpna 2004.
5. *Výroční zpráva Základní školy v Nižboru za školní rok 2003/2004*, ze dne 30. srpna 2004.
6. *Podkladová inspekční dokumentace – základní školy*, bez čj. a data vyhotovení.
7. *Přehled o pedagogických pracovnících školy*, bez čj. a data vyhotovení.
8. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků školy.
9. Rozvrhy hodin podle tříd a podle učitelů pro školní rok 2004/2005.
10. *Zvonění*, bez čj. a data vyhotovení.
11. *Plán činnosti na školní rok 2004/2005*.
12. *Přehled hospitací na školní rok 2004/2005*.
13. *Koncepční záměry pro období 2003 – 2006*, ze dne 1. září 2003.
14. *Vnitřní organizace a provozní zařízení ZŠ Nižbor, školní rok 2004/2005*.
15. *Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky*, ze dne 30. srpna 2004.
16. *Plán pedagogických a klasifikačních porad ve školním roce 2004/2005*.
17. *Plán třídních schůzek*, ze dne 30. srpna 2004.
18. *Dozory od 14. 3. 2005*, bez čj. a data vyhotovení.
19. *Pedagogické dozory nad žáky*, ze dne 30. srpna 2004.
20. *Plán DVPP (dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků) na školní rok 2004/2005*.
21. *Přehled DVPP za rok 2003, 2004 a 2005*, bez čj. a data vyhotovení.
22. *Náplň práce třídního učitele*, ze dne 30. srpna 2004.
23. *Záznamy z hospitací za školní rok 2004/2005*.
24. *Záznamy z pedagogických rad a provozních porad za školní roky 2003/2004 a 2004/2005*.
25. *Vysvědčení žáků všech tříd za školní rok 2004/2005*.
26. *Třídní knihy všech tříd za školní roky 2003/2004 a 2004/2005*.
27. *Třídní výkazy všech tříd za školní rok 2004/2005*.
28. *Katalogové listy žáků školy za školní rok 2004/2005*.
29. *Tematické plány učiva sledovaných předmětů pro školní rok 2004/2005*.
30. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků.

31. Osobní dokumentace integrovaných žáků.
32. *Přehled vyšetřených žáků ZŠ Nižbor v PPP (pedagogicko-psychologická poradna), bez čj. a data vydání.*
33. *Minimální preventivní program (MPP) ZŠ Nižbor pro školní rok 2004/2005.*
34. *Hodnocení MPP ZŠ Nižbor za školní rok 2003/2004.*
35. Notýsky a žákovské knížky žáků.
36. Vzorčky sešitů a písemných prací žáků z českého jazyka a matematiky.
37. Prověrky žáků 4. ročníků z českého jazyka a matematiky za I. pololetí školního roku 2004/2005.
38. *Vědomostní testy I. pololetí 2004/2005 včetně jejich vyhodnocení vyučující.*

## ZÁVĚR

*Výuka sledovaných předmětů je zajišťována kromě jedné hodiny psaní ve druhém ročníku vyučujícími s odbornou kvalifikací – velmi dobře. Organizační struktura školy je promyšlená a velmi dobře funguje. Zavedený kontrolní systém postihuje veškeré oblasti činnosti školy, opatření přijímaná ředitelkou školy jsou většinou účinná. Na velmi dobré úrovni je vnější i vnitřní informační systém, škola systematicky spolupracuje s rodičovskou veřejností.*

*Školní prostory mají velmi dobrou estetickou úroveň, vyhovují vzdělávacím potřebám žáků a jsou ve vzdělávacím procesu účelně využívány. Kvantitativní rezervy jsou ve vybavení speciálními pomůckami pro integrované žáky a audiovizuální technikou. Vybavení moderními didaktickými pomůckami má velmi dobrou úroveň, umožňuje bez problémů realizovat vzdělávací program.*

*V řízení výuky měla třetina vyučujících snahu uplatňovat nové organizační a metodické postupy. Rezervy jsou v individuální i skupinové speciálně pedagogické péči o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Vztahy mezi žáky a vyučujícími byly přátelské, ve škole panovala příjemná a tvůrčí atmosféra.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

### Datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno a příjmení  
Školní inspektorka PaedDr. Jarmila Rychlá

Podpis  
J. Rychlá, v. r.

V Kladně dne 20. června 2005

Razítko

*Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště školní inspektorky, tj. nám. 17. listopadu 2840, 272063 Kladno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.*

**Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy**

Datum: 21. 6. 2005

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Alena Smolková

A. Smolková, v. r.



**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	10. července 2005	čj. 1211/05
Školská rada	xxx	xxx

**Připomínky ředitelky školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
xxx	xxx	Připomínky nebyly podány.